

Beslutning om endringer i selskaper utelukket for kullbasert virksomhet

8. desember 2015

Innledning

I tråd med KLP og KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer har KLP og KLP-fondene (KLP) besluttet å følge retningslinjene for Statens pensjonsfond – Utland og å senke terskelen for utelukkelse av kullselskaper til 30 prosent av inntekter. KLPs beslutning er basert på Stortingets vedtak av nye retningslinjer for Statens pensjonsfond – Utland (SPU). Det er flere momenter i de nye retningslinjene for SPU som KLP vil jobbe videre med å operasjonalisere.

Basert på dette beslutter KLP:

- *Følgende selskaper utelukkes på grunn av mer enn 30 prosent av inntekter fra kullkraftproduksjon og kullutvinning:* Adani Power Ltd., AGL Energy Ltd., Alliant Energy, Korea Electric Power, Reliance Infrastructure, Glow Energy Public Co., Duke Energy, NRG Energy, Inc., OGE Energy Corp., Pinnacle West Capital, Shikoku Electric Power, The Southern Company, WEC Energy Group.
- *Følgende selskaper inkluderes etter endring i kulleksponering:* Power Asset Holdings Ltd. og Turquoise Hill Resources Ltd.

Nye utelukkede selskaper

Adani Power Ltd, 100 prosent av inntekter fra kullkraft.¹ Selskapet har kommet inn i KLPs investeringer som et resultat av en spin-off av Adani Enterprises. Adani Enterprises har spunnet av sin kullvirksomhet i egen virksomhet.

AGL Energy Ltd, 33 prosent av inntekter fra kullkraft.² AGL Energy Ltd. er et integrert australsk energiselskap.³ I tillegg til kullkraftproduksjon er selskapet et betydelig produsent av naturgass og

¹ URL: http://www.adanipower.com/Common/Uploads/FinanceTemplate/1_FFReport_Annual%20Report.pdf, <http://www.adanipower.com/power-thermal> og http://www.adanipower.com/Common/Uploads/FinanceTemplate/8_FFReport_Analyst%20Presentation%20-%20APL%204QFY14.pdf (side 5).

² URL:

http://www.agl.com.au/~media/AGL/About%20AGL/Documents/Media%20Center/ASX%20and%20Media%20Releases/2014/140917_annualReport1364569.pdf (s. 82) og

http://www.agl.com.au/~media/AGL/About%20AGL/Documents/Media%20Center/Investor%20Center/2014/2014Results_Pres_release.pdf (s. 48).

³ <http://www.agl.com.au/about-agl/how-we-source-energy/renewable-energy>

landets største produsent av fornybar energi.⁴ Likevel står produksjon av kraft fra fornybare energikilder for kun 9 prosent av selskapets inntekter.⁵

Alliant Energy, 37 prosent av inntekter fra kullkraft.⁶ Selskapet produserer strøm samt distribuerer strøm og naturgass i tre amerikanske delstater. Selskapet planlegger å beholde kull som en betydelig energikilde, og vil benytte seg av ny og moderne teknologi og utfasing av eldre kraftverk for å redusere miljøbelastningen.⁷

Duke Energy, 32 prosent av inntekter fra kullkraft.⁸ Selskapet produserer og distribuerer elektrisitet i både USA og Latin-Amerika. Selskapet er et holding-selskap. Duke Energy benytter seg av kull, gass, kjernekraft, olje og fornybare energikilder. Størrelsesforholdene er foreløpig uklart, men sannsynligvis stammer ca. 3-4 prosent av elproduksjonen fra fornybare energikilder. Selskapet omtaler seg selv som en av USAs største fornybarprodusenter. Selskapet har hittil investert ca. 4 milliarder USD i fornybart, og ser for seg ytterligere investeringer på 2-3 milliarder USD over neste femårsperiode. Det uttaler at fornybar energi har blitt en sentral del av selskapets vekststrategi.⁹ Selskapet har gjort seg skyldige til flere og omfattende brudd på amerikansk miljølovgivning, og fikk en betydelig bot for lekkasjer våren 2015. Duke Energy var utelukket av KLP fra desember 2006 til juni 2012 på bakgrunn av et tidligere brudd på amerikansk miljølovgivning. På tross av selskapets uttalte ambisjoner er ikke selskapets satsing på fornybar energi tilstrekkelig for å unngå uttrekk, kullinntekter tatt i betraktning. De gjentatte brudd på amerikansk miljølovgivning taler heller ikke for unntak.

Glow Energy Public Co., 37 prosent av inntekter fra kullkraft.¹⁰ Dette er en del av Glow Group. Selskapet produserer elektrisitet, og leverer i tillegg damp og vann til industrien.¹¹ Selskapets elproduksjon stammer fra gass og kull. Det er i årsrapporten ingen tegn til omlegging fra kull fra selskapets side (startet et nytt kullkraftverk senest i 2012). Ifølge selskapet er det en del av strategien å satse på fornybar energi,¹² men denne satsingen er ikke konkretisert eller spesifisert. Selskapet har foreløpig kun etablert en solenergi park (2012).

⁴ Ibid.

⁵ URL:

http://www.agl.com.au/~media/AGL/About%20AGL/Documents/Media%20Center/ASX%20and%20Media%20Releases/2014/140917_annualReport1364569.pdf (s. 82) og

http://www.agl.com.au/~media/AGL/About%20AGL/Documents/Media%20Center/Investor%20Center/2014/2014Results_Pres_release.pdf (s. 48).

⁶ URL: <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=71431&p=irol-sec> (s. 22 og 93).

⁷ Strategic Overview. Annual Report 2014.

URL:

http://www.alliantenergy.com/wcm/groups/wcm_internet/@int/@tariff/documents/document/mdaw/mtu4/~edispl/158806.pdf.

⁸ URL: <https://www.duke-energy.com/pdfs/Annual-Report-2014.pdf> (s. 53-56).

⁹ Se årsrapport, side 8. URL: <http://www.duke-energy.com/pdfs/Annual-Report-2014.pdf>.

¹⁰ URL: <http://glow.listedcompany.com/misc/ar/20150408-glow-ar2014-en.pdf> (s. 58) og http://www.glow.co.th/index.php?op=product_business_line_plants-detail&cid=2&id=3

¹¹ URL: <http://glow.listedcompany.com/factsheet.html>.

¹² F.eks. i Business Strategy, Annual Report 2014. URL: <http://glow.listedcompany.com/misc/ar/20150408-glow-ar2014-en.pdf>.

Korea Electric Power, 46 prosent av inntekter fra kullkraft.¹³ Korea Electric Power er et koreansk kraftselskap med både nasjonal og internasjonal virksomhet, delvis statseid (21,7 prosent). Selskapet benytter seg av en rekke ulike energikilder, deriblant både fornybare og fossile, men kull er den dominerende kilden og står for 40 prosent av strømmen som selskapet produserer i Korea.¹⁴ Selskapet driver i tillegg egen gruvedrift for å sikre råvaretilgangen og planlegger å utvide virksomhetsområdet til kullterminaler.

NRG Energy, 43 prosent av inntekter fra kullkraft.¹⁵ Selskapet er et amerikansk kraftselskap. Det har både kull-, olje- og gasskraftverk i sin portefølje,¹⁶ men promoterer seg selv som en kraftprodusent som aktivt bidrar til omstillingen til et lavkarbonsamfunn.¹⁷ Selskapet har satt seg ambisiøse mål for reduksjon av CO₂ og er den største utvikleren av solenergi i USA. Selskapet ser i kommunikasjonen ut til å satse stort på fornybar, men hvis vi ser til de fornybares andel av kraftproduksjonen er den fortsatt liten.

OGE Energy Corp, 44 prosent av inntekter fra kullkraft.¹⁸ OGE Energy Corp er et amerikansk kraftselskap med virksomhet i delstaten Oklahoma og omegn.¹⁹ Selskapet produserer, transporterer og selger kraft til sluttbrukere i Oklahoma og deler av Arkansas.²⁰ OGE Energy Corp. produserer kraft fra kull, naturgass og vind. Ifølge selskapet står vind for kun 8 prosent av drivstoffet brukt til kraftproduksjon.²¹

Pinnacle West Capital Corp., 34 prosent av inntekter fra kullkraft.²² Selskapet er et holdingselskap med eierinteresse i tre energirelaterte datterselskaper i Arizona, USA, men det er kraftselskapet Arizona Public Service (APS) som utgjør mesteparten av selskapet. Selskapet driver både gass- og kullkraftverk, men har også noe fornybar energi. Selskapet viser til den såkalte Renewable Energy Standard som gjelder i Arizona, hvor alle kraftselskaper er pålagt å levere et økende proSENTSATS elektrisitet basert på fornybare energikilder. For 2015 er denne proSENTSATS 5 prosent og den vil øke til 15 prosent i 2025. Ved utgangen av 2015 forventer APS å ha oppnådd en fornybar andel på 12 prosent av solgt elektrisitet.²³

Shikoku Electric Power, 32 prosent av inntekter fra kullkraft.²⁴ Selskapet er ett av ti kraftselskaper i Japan som driver med produksjon, overføring, distribusjon og salg av elektrisitet i et

¹³ URL: home.kepco.co.kr/kepco/cmnn/fms/FileDown.do?atchFileId=FILE_000000021087283&fileSn=0 (s. 10 og 37).

¹⁴ URL: <http://home.kepco.co.kr/kepco/EN/B/htmlView/ENBBHP00201.do?menuCd=EN02020201>.

¹⁵ NRG Energy 10-K (s. 19 of 184).

¹⁶ URL: <http://www.nrg.com/about/who-we-are/our-assets/>.

¹⁷ URL: <http://www.nrg.com/sustainability/vision/our-future/goals/>.

¹⁸ URL: <http://services.corporate-ir.net/SEC/Document.Service?id=P3Vybd1hSFIwY0RvdkwyRndhUzUwWlc1cmQybDZZWEprTG1OdmJTO WtiM2R1Ykc5aFpDNXdhSEEvWVdOMGFXXVQVkJFUmlacGNHRm5aVDB4TURFd01qazJPQ1p6ZFdKe mFXUTIOVGM9JnR> (s. 7, 49 og 56).

¹⁹ URL: <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=106374&p=irol-irhome>.

²⁰ Ibid.

²¹ OGE Energy Corp. Investor Fact Sheet (august 2015). URL: <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=106374&p=irol-irhome> (s. 1).

²² URL: <http://www.pinnaclewest.com/investors/reports/annual-statistical-report/default.aspx> (s. 24).

²³ Se side 13 i årsrapporten for 2014.

URL: http://www.pinnaclewest.com/files/doc_financials/annual/2014/2014AnnualReport_PinnacleWest.pdf.

²⁴ URL: http://www.yonden.co.jp/english/ir/financial_info/ann_r/pdf/annual_e_2014.pdf (s. 24,34,53,60 og 83).

tildelt geografisk område. Kull og kjernekraft er betydelige energikilder, men vannkraft står også for så mye som 17 prosent av energiproduksjonen.²⁵ I likhet med APS kjøper også Shikoku strøm fra fornybare kilder fra sine kunder, for på denne måten å støtte økt produksjon av fornybar energi.

The Southern Company, 39 prosent av inntekter fra kullkraft.²⁶ Selskapet er et regionalt energiselskap i USA. Selskapet baserer elektrisitetsproduksjon på hele spekteret av energikilder, men fornybarsatsingen utgjør kun en liten andel. The Southern Company har imidlertid flere fornybar energiprosjekter planlagt og forventer å øke kapasiteten fra 7 prosent av selskapets samlede kapasitet i 2014 til 10 prosent i 2020, og en tilsvarende nedgang i kullproduksjon fra 40 prosent av kapasiteten i 2014 til 29 prosent i 2020.²⁷ Estimatenes er imidlertid avhengige av utviklingen i råvareprisene på de forskjellige energikilder over de neste fem årene. The Southern Company har lagt ned ca. 3 300 MW av kullproduksjon ila. de siste årene, men etablerer et nytt anlegg for omgjøring av termisk kull til gass som skal brukes i selskapets gasskraftanlegg.²⁸

Wisconsin Energy Corporation, 40 prosent av inntekter fra kullkraft.²⁹ Dette er et amerikansk selskap som produserer og distribuerer elektrisitet, samt distribuerer naturgass. Selskapet har i juni 2015 gjennomført et oppkjøp av Integrys Energy og det nye selskapet **WEC Energy Group** vil levere elektrisitet og naturgass til kunder i fire delstater. Det nye selskapet blir USAs åttende største distributør av naturgass.³⁰ Selskapet ser ikke ut til å planlegge noe større strategiomlegging når det gjelder kull, men er bevisst sin klimapåvirkning og løfter frem tiltak som utfasing av eldre kullkraftverk, omlegging av enkelte kraftverk fra kull til naturgass, osv.³¹

Selskaper som anbefales inkludert

Formålet med KLPs strategi for kullselskaper er å bidra til at verden når togradersmålet. Uttrekk av kullselskaper er et viktig virkemiddel KLP benytter for å påvirke markedet, investorer og samfunnet generelt til den omstilling som er nødvendig for det grønne skiftet. Da er det gledelig å se selskaper endrer sin strategi og reduserer sine eksponering mot kull. Følgende to selskaper har betydelig redusert eller fullstendig avhendet sin kullvirksomhet og blir på dette grunnlag igjen inkludert i KLPs investeringer: Power Asset Holdings Ltd. og Turquoise Hill Resources Ltd.

Turquoise Hill Resources Ltd, ingen inntekter fra kull eller kraft produsert fra kull.³² Turquoise Hill er et gruveselskap med hovedvirksomhet i Mongolia, hvor selskapet utvinner kobber, gull og sølv.³³ Selskapet har tidligere vært eksponert for kull gjennom en 23,3 prosent eierpost i det

²⁵ URL: http://www.yonden.co.jp/english/ir/financial_info/annual_r/pdf/annual_e_2014.pdf.

²⁶ URL: <http://d1lge852tjqqow.cloudfront.net/CIK-0000092122/3650e044-b8f2-45b9-b7ab-b73a5fbeb11a.pdf> (s. 77 og 181).

²⁷ Investorpresentasjon fra The Southern Company (2015), arkivert hos KLP.

²⁸ Dialog mellom Trucost og The Southern Company (2015), arkivert hos KLP.

²⁹ URL: <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=114170&p=irol-sec> (s. 11-13, 22, og 103).

³⁰ URL: <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=114170&p=irol-newsArticle&ID=2063295>.

³¹ Selskapets årsrapport for 2014.

URL: http://www.wecenergygroup.com/invest/annualreports/wec2014_annualreport.pdf.

³² URL: <http://www.turquoisehill.com/i/pdf/TH-AR-2014-Editorial.pdf> (s. 39).

³³ URL: http://www.turquoisehill.com/s/trq_at_a_glance.asp.

mongolske kullselskapet South Gobi Resources.³⁴ I årsrapporten til Turquoise Hill for 2014 annonserer selskapet imidlertid at det har solgt sin eierandel i South Gobi, slik at Turquoise Hill ikke lenger er involvert i kullproduksjon.³⁵ Utelukkelse av Turquoise Hill Resources er dermed opphevet.

Power Asset Holdings Ltd, 14 prosent inntekter fra kullkraft.³⁶ Power Asset Holdings er et Hong Kong-basert kraftselskap med virksomhet i blant annet Hong Kong, Kina, Storbritannia og Australia.³⁷ I 2014 gjennomført Power Asset Holdings et nedsalg i sin kraftproduksjonsvirksomhet i Hong Kong.³⁸ Kraftproduksjon i Hong Kong har tradisjonelt vært dominert av kullkraft, og det er trolig derfor Power Asset Holdings' nedsalg medførte at selskapet i 2014 hadde en betydelig lavere andel av sine inntekter fra kull.³⁹

Beslutning

Følgende selskaper utelukkes fra KLP og KLP-fondenes investeringer senest 8. desember 2015:

- Adani Power Ltd., AGL Energy Ltd., Alliant Energy, Korea Electric Power, Glow Energy Public Co., Duke Energy, NRG Energy, Inc., OGE Energy Corp., Pinnacle West Capital, Shikoku Electric Power, The Southern Company, WEC Energy Group.

Utelukkelsen av følgende selskaper fra KLP og KLP-fondenes investeringer er opphevet fra 8. desember 2015:

- Power Asset Holdings Ltd. og Turquoise Hill Resources Ltd.

³⁴ Ibid.

³⁵ URL: <http://www.turquoisehill.com/i/pdf/TH-AR-2014-Editorial.pdf> (s. 2 og 39).

³⁶ URL: <https://www.powerassets.com/en/investor-relations/financial-reports/annual-report-2014> (s. 116).

³⁷ URL: https://www.powerassets.com/en/InvestorRelations/Documents/AnnualReport2014_4.pdf.

³⁸ URL: https://www.powerassets.com/en/InvestorRelations/Documents/AnnualReport2014_7.pdf.

³⁹ Zhu, Charlie, "CLP tells Hong Kong to boost gas-fired power, instead of China imports," *Reuters* (5 juni 2014). URL: <http://www.reuters.com/article/2014/06/05/hongkong-clp-holdings-power-idUSL3N0OM29T20140605>.

Tabellen under gir en oversikt over de utelukkede selskaper på beslutningstidspunktet:

Selskap	Investert beløp i aksjer NOK	Investert beløp i obligasjoner NOK	Vekt KLP World	Vekt KLP EM	År for data-grunnlag	Andel inntekt fra kull
Adani Power Ltd.	318 535	0	0,00 %	0,00 %	2014	99,57 %
Korea Electric Power Corp.	20 548 069	0	0,00 %	0,32 %	2014	46,39 %
OGE Energy Corp.	8 786 668	0	0,02 %	0,00 %	2014	44,01 %
NRG Energy, Inc.	10 194 255	0	0,02 %	0,00 %	2014	42,90 %
WEC Energy Group, Inc.	24 975 694	10 269 930	0,05 %	0,00 %	2014	40,24 %
The Southern Co.	145 838 991	199 904 207	0,13 %	0,00 %	2014	39,18 %
Alliant Energy Corp.	9 974 827	0	0,02 %	0,00 %	2014	36,99 %
Pinnacle West Capital Corp.	10 547 969	0	0,02 %	0,00 %	2014	33,53 %
AGL Energy Ltd.	90 359 973	0	0,03 %	0,00 %	2014	32,59 %
Shikoku Electric Power Co.	5 133 323	0	0,01 %	0,00 %	2014	32,06 %
Duke Energy Corp.	266 652 030	219 065 511	0,15 %	0,00 %	2014	31,50 %
SUM	593 330 334	429 239 648	0,45 %	0,32 %		